

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 6

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 27 september 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Versterking sociaal energietarief - Aanbevelingen

De Koning Boudewijnstichting heeft een aanbevelingsnota geschreven inzake de versterking van het sociaal energietarief. Zij stelt: "Het sociaal tarief wordt beschouwd als een essentieel en doeltreffend instrument om energiearmoede aan te pakken. Een zeer actueel thema, gezien de sterke stijging van de energieprijzen. Energiearmoede treft meer dan een op de vijf huishoudens (20,7%) in België – in het bijzonder mensen met een laag inkomen, werklozen, eenoudergezinnen en alleenstaande vrouwen ouder dan 65 jaar."

Het Platform Energiearmoede stelt vijftien aanbevelingen voor die ze ingediend heeft bij de Koning Boudewijnstichting. Die aanbevelingen zijn onder te brengen in vijf clusters:

- Zorgen tot eerlijke toegang van het sociaal tarief
 - De toegang tot het sociaal tarief vergemakkelijken
 - Combinatie van sociaal tarief en energietransitie
 - De toegang tot informatie verbeteren
 - De kwestie van de kosten
1. Op welke manier zal de minister tegemoet komen aan de vijftien aanbevelingen van het Platform tegen Energiearmoede? Graag een visie per aanbeveling.
 2. Hoe verloopt het overleg met de minister van Armoedebestrijding, met de andere gewesten en met het federale niveau? Op welke vlakken kan en zal samengewerkt worden?
 3. Met welke stakeholders zit de minister samen om deze aanbevelingen, en energiearmoede in het algemeen, aan te pakken? Wat zijn hun visies en aanbevelingen?
 4. Via welke initiatieven zal de minister de gezinnen die moeite hebben hun energiefactuur te betalen, ondersteunen? Met welk budget en binnen welke timing? Via welke ingrepen zal ze de factuur betaalbaar houden?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 6 van 27 september 2021

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Het sociaal tarief voor elektriciteit en aardgas is een federale materie en valt dus niet onder mijn bevoegdheid als Vlaams minister van Energie. De aanbevelingen zullen dus in de eerste plaats op het federale niveau moeten worden bestudeerd. In wat volgt, geef ik u mijn visie en reactie op de geformuleerde aanbevelingen die onder mijn bevoegdheid vallen.

- a) Toepassen van voordeligere berekeningsmethode voor het sociaal tarief in de formule voor het capaciteitstarief en, in het algemeen, voor alle nieuwe tarifieringsmethodes

Het is de bevoegdheid van de CREG om te bepalen hoe ze hiermee zal omgaan. Ik volg de ontwikkelingen rond het capaciteitstarief op binnen een communicatieoverleg met VEKA, FEBEG en Fluvius. Daarin bespreken we de communicatie over het capaciteitstarief en werken we samen aan het draagvlak hiervoor. Er wordt ook specifiek aandacht geschonken aan het capaciteitstarief in de opleidingen voor hulpverleners die werken met personen met energiegerelateerde problemen.

- b) Begunstigden van het sociaal tarief in verband brengen met andere initiatieven om energiearmoede aan te pakken

De Vlaamse Regering zet in op het structureel verbeteren van de energetische prestatie van residentiële gebouwen om het energiegebruik en dus ook de energiefactuur te laten dalen. Rechthebbenden op het sociaal tarief hebben als Vlaamse beschermde afnemer automatisch recht op gratis huishoudelijke energiescans, kortingsbonnen voor de aankoop van energiezuinige huishoudtoestellen, verhoogde en/of specifieke energiepremies, renteloze leningen en begeleiding om hun woning te renoveren.

- c) Nadenken over een kader voor het commerciële aanbod dat moet worden toegepast bij verlies van het sociaal tarief

Uit navraag blijkt dat bij stopzetting van het sociaal tarief leveranciers dit contract overzetten naar een variabel product met minimum een gelijk dienstenniveau zoals dit van toepassing was vóór de overgang naar het tijdelijk recht. De klant wordt hiervan door de leverancier op de hoogte gesteld bij overgang naar het sociaal tarief. Tot één maand na de overstap, kunnen zij kosteloos overstappen naar een ander product. Ik vind het belangrijk dat klanten voldoende worden geïnformeerd over deze optie. Voor de overstap kunnen zij gebruik maken van prijsvergelijkers zoals de V-test, of kunnen zij voor begeleiding terecht bij de energiehuizen.

- d) Gezinnen voorlichten en sensibiliseren rond het sociaal tarief en andere beschikbare steunmaatregelen

Op jaarbasis worden in Vlaanderen ruim 20.000 energiescans uitgevoerd waarbij voor wie geen beschermde klant is, ook aandacht wordt geschonken aan het contract voor energielevering. Eventuele problemen met betrekking tot de

toekenning van het sociaal tarief kunnen daar worden opgelost. Daarnaast wordt via projecten met energieconsulenten energiearmoede op dit punt concrete begeleiding geboden.

Het VEKA werkte dit jaar in samenwerking met Fluvius ook twee communicatiecampagnes over deze maatregelen uit die gericht waren op de diverse stakeholders die in contact komen met beschermde afnemers.

- e) Ondersteuning van netwerkvorming en opleiding voor alle actoren die in contact staan met het publiek

Een werkgroep met daarin het VEKA, Fluvius, Samenlevingsopbouw, de VVSG en de VREG werkt reeds rond deze aanbeveling. Zij kijken onder andere naar manieren om de beschikbare informatie bij de verschillende actoren beter te bundelen op één platform, en zullen het komende jaar ook opleidingen aanbieden gaande van het algemeen energiebeleid tot meer specifieke onderwerpen.

- 2. Mijn collega voor armoedebestrijding coördineert het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024. Voor energie ligt de focus op twee grote dossiers: de aanpassing van de sociale openbaredienstverplichtingen en de integratie van de woon- en energiepremies. Voor het eerste thema is een wijzigingsbesluit in de finale fase van voorbereiding. De lancering van de geïntegreerde premie, die meer inkomensgebaseerd zal zijn, is voorzien voor halfweg 2022. De voortgang van het VAPA wordt gemonitord via het horizontaal permanent Armoedeoverleg waaraan het VEKA deelneemt.

Met de andere gewesten heb ik geen structureel overleg rond het thema energiearmoede. Bij het aantreden van de federale regering nam ik wel schriftelijk contact met de collega's bevoegd voor energie en consumentenzaken met de suggestie om samen te bekijken of en hoe kan worden samengewerkt aan oplossingen voor energiearmoede. Sindsdien heb ik al meermaals overleg gehad met mijn federale collega's waarbij ook het thema energiearmoede de nodige aandacht kreeg.

- 3. Mijn kabinet neemt deel aan de werkgroep energie en armoede die meermaals per jaar samenkomt en vertegenwoordigers bijeenbrengt van de sector armoedebestrijding, VREG, VEKA, Fluvius, de federale ombudsman energie, OCMW's, VVSG, aangevuld met ad-hoc experts en wetenschappers. In dit forum worden aanbevelingen aangereikt en kunnen beleidsopties worden afgetoetst. Het merendeel van deze partners wordt ook structureel betrokken bij de concrete beleidsvoorbereiding zoals bijvoorbeeld de optimalisatie van de sociale openbaredienstverplichtingen waarvoor ik dit najaar een voorstel voorleg aan de Vlaamse Regering waarbij rekening wordt gehouden met de geformuleerde aanbevelingen.

Voor de aanbevelingen over het sociaal tarief voorzie ik geen specifiek overleg, aangezien het federale materie betreft.

- 4. Ik nam recent meerdere initiatieven om deze gezinnen te ondersteunen. Van november tot maart is er opnieuw de mogelijkheid voor huishoudens met een aardgasbudgetmeter om een financiële tussenkomst voor de minimale levering aardgas aan te vragen bij het OCMW. Ik vermeldde eerder al de opstart van een energieconsulentenproject voor de begeleiding van de overstap naar een voordeligere leverancier in Antwerpen. De eengemaakte woningrenovatiepremie, waarvan de hoogte zal worden bepaald op basis van inkomen, zal de bestaande beperkte verhogingen van de energiepremies vervangen. Ik vermeld ook nogmaals de optimalisatie van de sociale openbaredienstverplichtingen met de focus op aangepaste procedures die vermijden dat energieschulden hoog oplopen en klanten belevd door de netbeheerders verplicht zijn lang te blijven verbruiken aan het relatief hoge tarief

bij de netbeheerder. Tot slot bereid ik tegen 2022 een opvolger voor van het Energiearmoedeprogramma.